

indføres lokalt – om man lokalt, f.eks. amtsvis, også kunne have nogle organer, hvor lønmodtagerne, der har andel i pensionsformuerne, fik mulighed for at deltage i en debat om, hvordan indflydelsen skal varetages på de virksomheder, som ligger i det pågældende lokalområde. På den måde kunne vi få tættere forbindelser, og al indflydelse skulle ikke gå via et eller andet pensionskontor her i København.

Jeg stiller det som et åbent spørgsmål, for vi skal selvfølgelig også passe på ikke at komme ind i den svikmølle, der hedder, at hver gang en virksomhed i et område har problemer, trækker man på pensionskassen, og så går pengene bare til spil. Det vil der selvfølgelig være en fare for, men jeg mener alligevel, det er lidt spændende at begynde at diskutere på den måde om demokratisering, indflydelse og anvendelsen af pengene.

Hermed har jeg sådan set lagt op til, at vi for vort vedkommende vil deltage i en konstruktiv diskussion om, hvordan pensionskasser kan bruges til at fremme samfundsvigtige formål. Vi gør det specielt på baggrund af, som jeg har været inde på tidligere i debatten, at omkring halvdelen af midlerne i de kasser kommer fra det offentlige på grund af den særlige fradragsordning for indbetalinger på pensionsordninger. Både af den grund – altså set fra et skatteudsynspunkt i almindelighed – men også som lønmodtager her i landet synes jeg, der er brug for at diskutere i bred forstand, hvordan pensionsformuerne kan bruges til at udvide demokratiet i samfundet, i pensionskassen og på arbejdspladserne. Men det er i virkeligheden nok så vigtigt i samfundsmæssig målestok, for vi står jo over for det problem, at uanset hvordan det ser ud i øjeblikket, og uanset hvor stor indflydelse det vil få på en virksomhed, vil den i høj grad være pisket til at følge de økonomiske mekanismer og magtstrukturer i vores samfund. Derfor skal vi også have med i debatten – det forstod jeg også på SF's ordførerindlæg – at det selvfølgelig også er et spørgsmål om demokrati i bred almindelighed her i samfundet, der bør komme en øget debat om.

Jeg vil godt give et konkret eksempel: Nu har vi talt meget om virksomhederne, men lad os prøve at kigge lidt på vores boligfinansiering. Vi har i dag den barokke situation, at når der kommer flere i arbejde i USA, stiger renten i Danmark. De penge, vi bruger til boligfinansiering i Danmark, kommer i vidt omfang fra vores egne pensionskasser, så det er helt uforståeligt for

mig, at renten – altså prisen på mine egne penge i min egen pensionskasse – skal fastsættes ud fra, hvad der sker på den amerikanske børs, og ud fra nogle børsspekulanter frygt for inflation i USA. Det kommer sådan set ikke min husleje ved, men det gør det altså desværre alligevel, som forholdene er i dag,

Måske skulle vi sige, at en vigtig måde at udvide demokratiet på hos os kunne være at sige: Jamen så cutter vi boligfinansieringen væk fra det frie marked og laver en aftale, hvorefter pensionsformuerne udlånes til en fast aftalt rente – f.eks. inflationsraten plus én procent – til boligformål. Så er vi sådan set ude over, at spekulanterne kan bestemme over huslejens størrelse i Danmark. Jeg synes, at en sådan bred debat også hører hjemme, når vi diskuterer demokrati og pensionsformuer.

Nu har jeg sagt de ting, og så vil jeg straks trække lidt i nødbremsen. Det er jo sådan, at på den ene side bør og kan pensionsformuer bruges til samfundsmæssige formål, men på den anden side er pensionsformuer grundlæggende en individuel sikring af den enkeltes pension. Det kan være aftalt i en kollektiv ordning, men det er alligevel sådan, at det enkelte menneske, der er medlem af en sådan pensionsordning, sætter sin fremtidige pension på spil, alt efter hvordan pensionsmidlerne forvaltes.

Man kan da godt spørge, om det skal være sådan: De fremtidige eller nuværende pensionister, som er medlemmer af en pensionskasse, hvor der er et progressivt flertal for at tage grønne hensyn – skal disse pensionister betale den pris, der ligger i en lavere pension, fordi de tager de samfundsmæssige hensyn, vi måske alle sammen synes er en god idé? Jeg ved godt, som SF's ordfører sagde før, at det er jo ikke sikkert, at en grøn investering giver en lavere forrentning. Men jeg tror, man kan gå ud fra, at de projekter, der har brug for en gunstig pensionsinvestering, har en lidt større risiko for at give en lavere forrentning end dem, kapitalisterne falder over hinandens ben for at komme i nærheden af.

Derfor synes jeg også, det er relevant at sige, at det kan altså blive sådan, hvis vi indfører de ting, at der er nogle, som kommer til at betale. Jeg synes, det er fint nok, man gør det – også fordi der er de skattemidler, jeg nævnte før – men det er selvfølgelig en lidt mærkelig situation, at nogle mennesker betaler en sådan pris til fordel for fællesskabet, mens andre helt